

De Mexicaanse tuinbouwsector

In Mexico nemen de investeringen in plastic tunnelkassen voor de tomaten-, komkommer- en paprikateelt toe, naast de omvangrijke glazen-kasprojecten. Voor Nederlandse toeleveranciers in de midden-technologische tuinbouwsector is Mexico een sterke groeimarkt. Eenvoudige verwarmingsystemen, waterkwaliteit, CO₂-toediening en kennis van teelttechniek zullen daarbij leidend zijn. Vaak hebben de investerende tuinders of boerenondernemers weinig ervaring in de tuinbouw.

Sinds de eerste studie naar de mogelijkheden om de Mexicaanse tuinbouw onder glas te ontwikkelen, heeft de Nederlandse agribusiness een groot aantal tuinbouwkasprojecten in Mexico

gerealiseerd, vooral ten behoeve van de groenteteelt. Tomaten, komkommers en paprika's kunnen (met name in de winterperiode) tegen aantrekkelijke prijzen worden afgezet in de Verenigde Staten,

als deze afkomstig zijn uit kassen waarin weinig tot geen bestrijdingsmiddelen worden gebruikt. Dat is alleen mogelijk in de Nederlandse kas. Naast besparen op zaken als bestrijdingsmiddelen en water, zijn de opbrengsten in een glazen kas in het Mexicaanse klimaat hoog (tot 100 kg tomaat/m²).

De afgelopen jaren is het aantal glazen kassen in Mexico explosief toegenomen. Waren er in 2000 praktisch nog geen, anno 2008 besloegen zij al 500 hectare. Daarmee is Mexico het belangrijkste exportland voor de kassenbouwers uit Nederland. Een praktisch voorbeeld van het resultaat is het agropark in Querétaro.

Agropark

De Nederlandse overheid adviseerde Mexico een tuinbouwgebied zoals in het Westland te creëren, om de kennis en expertise op dit gebied te concentreren. Mexico heeft dit advies overgenomen, met als gevolg het agropark in Querétaro. Het bedrijf Levarht heeft als eerste een paprikakas van 7,5 hectare gebouwd; dit zal waarschijnlijk worden uitgebreid met nog eens 10 hectare. Inmiddels hebben zich op het agropark ook Mexicaanse bedrijven gevestigd en is circa 50 hectare tuinbouwkas gerealiseerd of in aanbouw.

Met behulp van Nederlandse technologie wordt met minimaal gebruik van water en bestrijdingsmiddelen één van de hoogste

Agricola Santo Domingo is een bedrijf dat zojuist is begonnen met de teelt van tomaten. Van oorsprong is het een agrarisch bedrijf met open grondteelt van aardappelen, uien en broccoli (300 hectare). Men wilde echter het assortiment uitbreiden met tomaten. In de eerste kas van 2,3 hectare (plasticfolie) wordt al geoogst (circa 35-40 kg/m², in twee oogsten per jaar), in de tweede kas (1,9 hectare) is zojuist de eerste aanplant gezet en de derde kas (1,9 hectare) is nog in aanbouw. Het bedrijf bestrijdt alle ziekten chemisch, maar bestuift wel natuurlijk (hommels van Koppert). Het bedrijf kan met de huidige middelen een prima financieel resultaat behalen. In de toekomst denkt men ook de teelt van paprika's te beginnen. Producten worden in Mexico op de markt gebracht.

opbrengsten ter wereld gehaald. De omgeving van Querétaro kent een ideaal klimaat voor kassenteelt. Zoals bekend, is de kwaliteit van het product bepalend voor eventuele export naar de Verenigde Staten. De Nederlandse technologie is hiervoor ruimschoots

voldoende, maar de kennis om deze toe te passen is in Mexico het belangrijkste struikelblok. Scholing en training ontbreken nog en investeringen hierin laten op zich wachten (mede door gebrek aan coördinatie en het ontbreken van overheidssteun).

‘De kennis ontbreekt om de technologie toe te passen.’

In november 2009 vond een door het ministerie van LNV georganiseerde tuinbouwmissie plaats. 26 bedrijven namen deel. De missie bestond uit twee dagen bezoeken aan midden- en hoogtechnologische tuinbouwbedrijven en deelname aan de land- en tuinbouwbeurs in Irapuato. Algemene indruk van de deelnemers is dat de tuinbouw in Mexico zich goed ontwikkelt. Met de Mexicaanse klimaatomstandigheden en de huidige middentechnologie (plasticfoliekas

Rancheros Excelentes is een bedrijf van 8 hectare plasticfoliekas met paprika's (groen, geel, rood en oranje). Het bedrijf is vijf jaar geleden gestart en teelt 3 hectare in de grond en 5 hectare in substraat. Er is gedeeltelijke verwarming en de productie bedraagt circa 12 kg/m². Bijna de gehele opbrengst wordt geëxporteerd naar de Verenigde Staten. Belangrijkste ziekten zijn meeldauw en fusarium, hetgeen wordt veroorzaakt door de grote temperatuurverschillen tussen dag en nacht (40°C) en de slechte verwarmingsinstallatie. Volgens deelnemers aan de missie zou dit bedrijf met eenvoudige ingrepen tot een veel betere productie komen, maar volgens de bedrijfsleider is de manier waarop het nu wordt beheerd zeer rendabel.

en beperkte verwarming) is een zodanige productieopbrengst te halen, dat het al gauw rendabel is. Maar juist deze bedrijven zouden met behulp van een aantal simpele ingrepen een aanzienlijk hogere opbrengst halen. Het toepassen van steenwol, een

Agrizar – Agricola Zaratini is een bedrijf met 1700 hectare open grond teelt, 31 hectare plasticfoliekassen (waarvan 5 hectare met hoge technologie) en 3 hectare opweekkassen. Het bedrijf doet tevens de marketing, verpakking en logistiek van een aantal kassen-bedrijven uit de omgeving, zodat de omzet in de verpakkingafdeling vele malen groter is dan de eigen productie. Veel Nederlandse bedrijven hebben al een zakelijke relatie met dit vooruitstrevende bedrijf, dat graag nieuwe ontwikkelingen wil toepassen. Hier is te zien hoe met beperkte middelen toch een hoge productie kan worden gehaald.

goede controle op de waterkwaliteit, verwarmen gedurende de nacht/ochtend en eventueel het toepassen van CO₂ zou al veel verbeteren. Ook in de processen, van het bewerken van de planten tot het plukken aan toe, zijn nog aanzienlijke verbeteringen te realiseren.

Technologiecentrum

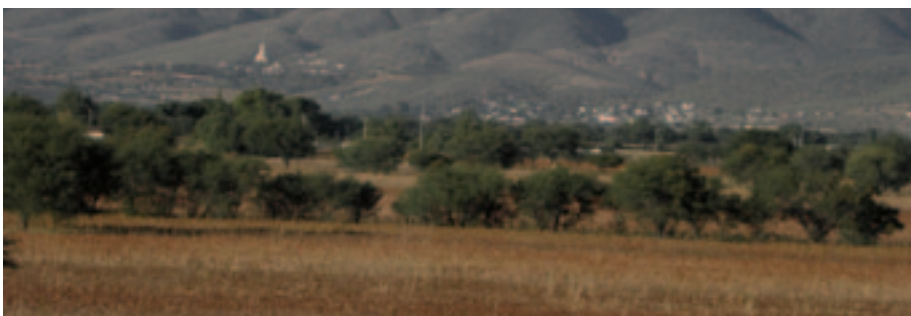
Het is een grote wens van Mexico om een opleidings- en onderzoeksinstituut voor de tuinbouw op te richten. Vooral in het midden- en hoger management voor de tuinbouw heerst een groot gebrek aan opleidingen en praktische kennis. Er wordt

nu gewerkt aan het verkrijgen van een startkapitaal van circa € 2,3 miljoen. Het centrum wordt gevestigd op de campus van de Universiteit van Monterrey (in Querétaro). Het Nederlandse PTC+ is bezig met een uitgebreid businessplan. Goede afstemming van het cursusaanbod op de vraag uit het bedrijfsleven is essentieel om het voortbestaan van het centrum na de opstartperiode te verzekeren.

Conclusie

Er zijn in Mexico kansen genoeg voor de Nederlandse tuinkasbouw en toeleverende sector. Dit geldt voor uitbreiding van het areaal aan glazen kassen, maar belangrijker nog voor het middensegment (plasticfoliekassen). Ook de export naar Mexico van zaden en ander uitgaansmateriaal biedt perspectief. Tot slot zijn er mogelijkheden voor strategische samenwerking op het gebied van markten evenals investeringen in lokale productie, kwaliteitssystemen en biologische bestrijding.

*Jochem Porte
Ministerie van LNV*

Aguilares – Grupo U bezit 3000 hectare landbouwgrond in verschillende delen van het land. Het bedrijf dat bezocht is tijdens de missie omvat 800 hectare. Sinds een aantal jaren is men begonnen met de biologische teelt van tomaten in een kas van 4,3 hectare met middentechnologie. Het bedrijf kende aanvankelijk grote opstartproblemen, maar heeft in zijn derde jaar voor het eerst een goed resultaat behaald. Teelttechnisch waren hier ongeveer dezelfde problemen als in het eerste bedrijf. De bemesting geschiedde via druppelirrigatie, door middel van een door het bedrijf zelf ontwikkelde organische meststof.